

A FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

2010. évi 3. számú

HÍRLEVELE

Közlemények, események

Válogatás a Testület által vizsgált panaszügyekből

Hírháttér

További információk:

Károlyné Torkos Matild sajtóreferens

torkos@panasztestulet.hu • www.panasztestulet.hu

1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19. • (06-1) 441-6501

Közlemények, események

A szerbiai helyettes ombudsman és delegációja tett látogatást a Független Rendészeti Panasztestületnél

2010. május 25-én 10 órától fogadta a szerb ombudsman kisebbségi és emberi jogok védelméért felelős helyettesét és hat fős delegációját a Panasztestület. A két szerv tevékenységének kölcsönös bemutatásán túl a látogatás keretében a vendégek elsősorban a Testületnél előterjesztett és a kisebbségek helyzetét érintő panaszbeadványok számáról és az azok kapcsán lefolytatott eljárások kimeneteléről kértek tájékoztatást. Kaltenbach Jenő, a Testület elnöke rövid áttekintést nyújtott a kisebbségi vonatkozású panaszügyekről annak előrebocsátásával, hogy a Testülethez érkező összes beadvány számához viszonyítva az ilyen jellegű panaszok aránya elenyésző. A felek azon szándékuk kifejezésre juttatásával búcsúztak, hogy a szervek közötti – a tapasztalatcsere szempontjából rendkívül hasznosnak mutakozó – konzultációt a jövőben is fenntartják.

Szakértői státusz vagy valódi kontroll? – válaszok az országos rendőrfőkapitánytól

A Független Rendészeti Panasztestület 2009-ben összesen 58 panaszügyében állapította meg, hogy súlyos alapjogsérelmet valósított meg a rendőri intézkedés, míg egy évvel korábban, 2008-ban 37 esetben jutott hasonló következtetésre. Ezek azok a panaszügyek, amelyekben a végső döntést az országos rendőrfőkapitány hozza meg határozatában, döntése ellen már csak a bírósághoz lehet fordulni. A Panasztestület a rendelkezésére álló, a panaszos, illetve a rendőrség által biztosított és esetlegesen más forrásból származó információk, bizonyítékok alapján a súlyos alapjogsérelmet megállapító döntés helyett arra a következtetésre is juthat, hogy nem történt alapjogsérelmet, illetve csak csekély mértékű jogsérelmet szenvedett a panaszos. Ez utóbbi esetekben a törvényi szabályozás szerint a jogsérelmet okozó rendőri szerv vezetőjének küldi meg az állásfoglalását. A csekély mértékű jogsérelmet okozó rendőri intézkedések kapcsán folyt panaszeljárások eredményéről a Testület nem rendelkezik teljes körű információval. A kapott visszajelzések alapján ugyanakkor sok esetben biztosan elmondható, hogy a Testület vizsgálatának pusztá ténye is „jótékony” hatást képes gyakorolni a rendőri szervezet későbbi munkájára.

A Független Rendészeti Panasztestület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalásait a fentiek – és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény vonatkozó rendelkezése – szerint az országos rendőrfőkapitánynak kell megküldeni, aki részben vagy egészben helyt ad a panasznak, illetve elutasítja azt. Abban az esetben, ha határozatában a testületi állásponttól eltérő következtetésre jut, indokolási kötelezettség terheli. Kaltenbach Jenő, a Testület elnöke szerint a törvényalkotó ezzel az eljárási renddel a Testület állásfoglalásának a szakértői véleményhez hasonló státust biztosított. (Lásd A rendőrség civil kontrollja c. tanulmányt a Rendészeti Szemle 2009/4. számában.) Az állásfoglalások így leginkább arra alkalmasak, hogy a nyilvánosság erejével gyakoroljanak hatást a rendőrség munkájára, illetve arra, hogy ha a panaszos fellebbez a rendőrségi határozat ellen, a bíróság előtti jogorvoslat során saját álláspontját alátámassza vele. Vélhetően azonban a jogalkotó szándéka nem csupán erre irányult a Testület felállításával, és lelki szemei előtt talán nem az a tipikus eset lebegett, hogy a Testület és a rendőrfőkapitány döntése eltér, hanem a két szerv megállapításainak egyfajta konvergenciája lenne optimális.

Az országos rendőrfőkapitánynak küldött ügyek száma (2008-ban 37, 2009-ben 58) alapján pusztán statisztikai módszerekkel nem lehet messzemenő következtetéseket levonni a két szerv közötti együttműködés fokáról és egy esetleges tendenciáról. Célszerűbb ezért a döntéseket tartalmilag vizsgálni, azaz hogy miként reagál az országos rendőrfőkapitány a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalásaira: milyen indokokkal ad helyt ezen panaszoknak, vagy mire alapítva utasítja el azokat. (A 2008-as állásfoglalások ilyen szempontú vizsgálatáról részletesebben lásd a Testület munkatársának, Körtvélyesi Zsoltnak a Rendészeti Szemle 2009/9. számában megjelent cikkét: „A Független Rendészeti Panasztestület és az országos rendőrfőkapitány: külön vélemények”.)

Míg 2008-ban a 37 súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalásból az Országos Rendőrfőkapitány 9-nek helyt adott, 7-nek részben helyt adott és 21-et elutasított, addig tavaly, 2009-ben az 58 súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalás közül 11-nek teljes egészében, 26-nak részben adott helyt és 18-at utasított el. (Egy panaszügyet a rendőrfőkapitány megszüntetett.) A statisztikai adatok összehasonlítása során mindössze azt érdemes kiemelni, hogy jelentősen megnőtt azoknak az ügyeknek a száma (64 százalékra az egy évvel korábbi 43

százalékhoz képest), amelyben a Testület súlyos alapjogsértést megállapító állásfoglalásával a főkapitány legalább részben egyetértett, és a panasznak (részben vagy egészben) helyt adott.

Általános tapasztalatként rögzíthető, hogy az ORFK szinte kizárólag azoknak a panaszoknak ad helyt, amelyek esetében a rendőri eljárás jogszerűtlenségét a panasztestületi vizsgálat során – például videofelvétellel vagy több tanú egybehangzó állításával – kétséget kizáróan sikerült bizonyítani. A részben helyt adó ORFK határozatok közül több esetben a rendőrség elismeri, hogy az intézkedés végrehajtásának módja nem felelt meg az előírásoknak, ennek következtében jogsértés valósult meg, ám – szemben a Testülettel – az intézkedés jogalapjának törvényességéhez ragaszkodik.

A Testület alapos vizsgálatának továbbra is gátat szab vizsgálati jogosítványainak korlátozott volta, valamint ezzel összefüggésben például az a rendőrségi belső „felhívás”, amely alapján az érintett rendőrök a törvény szerint nem kötelesek a panasztestületi meghallgatás keretében nyilatkozatot tenni. Számos esetben a Testület éppen azért nem tudja a panaszos életszerűen és hitelesen előadott sérelmének történéseit igazolni, és alapjogának megsértését kimondó döntését meghozni, mert a törvényhozó gyenge jogosítványokkal látta el (nem végezhet nyomozati cselekményeket, így nem hallgathatja ki a panaszolt ügyben eljáró rendőröket).

Számos panaszbeadvány alapján vizsgálta a Testület a március 15-én a BRFK Gyorskocsi utcájában, az előállítottak fogdái befogadása során történeteket [lásd például a 155/2009. (VI. 3.) sz., 178/2009. (VI. 17.) és a 190/2009. (VI. 24.) számú állásfoglalásokat]. Mindenkit, aki a Gyorskocsi utcai fogdában előállításra került, a további eljárási cselekmények és az előállító helyiségbe történő elhelyezés előtt meztelenre vetkőztettek, majd egy rendőr különböző pózokban hosszasan nézegette minden testrészüket. Ugyanakkor tény, hogy a történetek után nem sokkal a BRFK belső vizsgálatot rendelt el az eset miatt, amelynek eredményeként a fogdaőrrel és a fogdaparancsnokkal szemben fegyelmi eljárás indult a „szigorúbb” befogadási szabályok „aránytalan és indokolatlan” alkalmazása miatt. A Testület, értesülvén a fegyelmi eljárás tárgyáról, felhívta a figyelmet arra, hogy a rendőri eljárás nem „aránytalan és indokolatlan”, hanem teljességgel jogtalan, az emberi méltóságot súlyosan sértő volt, és ebben az esetben az arányosság kérdése fel sem merülhet.

Ezeknek a panaszoknak az országos rendőrfőkapitány is helyt adott. A jogalap nélküli, emberi méltóságot sértő átvizsgálásról szükséztlenül annyit rögzített, hogy a „felelősségre vonás megtörtént”. Reményre ad okot az a főkapitányi ígéret, hogy a BRFK belső normája átdolgozásra vár a jövőbeni hasonló szituációk elkerülése érdekében.

Ugyancsak március 15-én és ugyancsak a Gyorskocsi utcában előállított négy panaszos kifogásolta, hogy a fogvatartottaknak nem biztosították azt a jogukat, hogy hozzátartozóikat értesíthessék. A rendőrfőkapitány ezekben az esetekben is helyt adott a panaszoknak, egyetértve a Testület súlyos alapjogsértést megállapító állásfoglalásaival.

Volt példa ugyanakkor arra is, hogy egy rendőri eljárás alá vont, írni-olvasni nem tudó személlyel szignóztattak le rendőrségi iratokat úgy, hogy nem olvasták fel a panaszosnak azok tartalmát. A Testület súlyos alapjogsértést állapított meg az ügyben, aminek az országos rendőrfőkapitány helyt is adott, ám – a Testület tudomása szerint – a kérdés kapcsán ígért belső utasítás azóta sem készült el.

Válogatás a Testület által vizsgált panaszügyekből

Alapjogsérelmet állapított meg a Testület a panaszossal arrogáns hangnemben, szolgálati erőfölényét feleslegesen fitogtató módon, utasítgatva beszélő rendőr intézkedési módja miatt.

A Testülethez egy panaszos amiatt terjesztett elő panaszbeadványt, hogy amikor egy budapesti bevásárlóközpont parkolója mellett állt gépkocsival, és éppen barátnőjével beszélgetett, két rendőr odalépett hozzájuk, és a gépkocsi papírjait kérték. A panaszos az intézkedésnek – amelyre a rendőrök szerint azért került sor, mert a két fiatal gyanússá vált számukra – mindenben alávetette magát. Intézkedés közben a rendőr mégis többször agresszív, ideges, udvariatlan, tegeződő hangnemben utasítgatta a panaszost, hogy „biztonsági okokból” vegye ki a zsebéből a kezét, oltsa el a cigarettáját, majd mikor a panaszos a közeli kukához indult a cigarettát kidobni, rászólt, hogy nem engedte meg neki a helyszín elhagyását, mert intézkedés alatt áll. Amikor a panaszos közölte a rendőrrel, hogy – az utasításnak megfelelően – csak a cigarettát akarta kidobni, a rendőr azért szólt rá, hogy ne feleseljen vele.

A rendőr egyébként az intézkedés megkezdése előtt feltehetően nem is azonosította magát megfelelően, és nem közölte intézkedése indokát, jogalapját, célját sem. A Testület megállapította, hogy ebben az adott szituációban, amikor a rendőrök két olyan fiatalhoz mentek

oda intézkedni, akik bevásárlás után a gépkocsi mellett beszélgettek, cigarettáztak, velük szemben mindössze igazoltatást akartak foganatosítani – nem komolyabb intézkedést –, és ők annak is alávetették magukat, a rendőrök által használt hangnem és az utasítások teljesen szükségtelenek és indokolatlanok voltak. Semmifajta ésszerű, reális veszélye annak nem állt fenn, hogy a panaszos vagy barátnője valamilyen eszközzel a rendőrt vagy járőrtársát megtámadja, lefegyverezze, vagy figyelmét elvonja, ezért a rendőr pl. azt, hogy a panaszos zsebre tette a kezét, legfeljebb valamifajta vele szemben tanúsított tiszteletlenségként érzékelhette. A Testület rámutatott, hogy a rendőri utasításoknak összehatásukban, valamint az ideges, udvariatlan, tegeződő hangnemnek nem lehetett más célja, mint a szolgálati erőfölény érztetése, a felesleges hatalomfitogtatás, a panaszosnak az adott viszonyban a közhatalommal szembeni alárendelt, kiszolgáltatott pozíciójának nyomatékosítása. Márpedig az ilyen jellegű szolgálati fellépés nem elfogadható, és nem is célravezető; ezen kívül pedig nem áll összhangban a – Testület által korábban más ügyekben már idézett – Rendőrség Etikai Kódexében foglalt előírásokkal sem. A Testület azt is kimondta, hogy a rendőri hivatást választóktól, főleg szolgálati feladatok ellátása során, amikor az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek, más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik abból, hogy a Rendőrségről szóló törvény kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházza fel a rendőröket, ezzel arányosan azonban szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben. Mindezek miatt a Testület megállapította a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának sérelmét.

A Testület mellékesen rámutatott arra is, hogy a rendőrök, amikor szabálysértési feljelentést tettek a panaszos ellen – mivel a gépkocsi környezetvédelmi igazoló lapját nem tartotta magánál – e feljelentést részben egy téves, részben egy 6 éve hatályon kívül helyezett jogszabályra alapították, így egyáltalán nem derült ki, hogy a panaszos cselekménye milyen jogszabályba ütközhetett, miért merült fel vele szemben a szabálysértés gyanúja.

A panaszügyben a BRFK XXI. Kerületi Rendőrkapitánysága fog határozatot hozni.

[256/2010. (IV. 28.) számú állásfoglalás]

Egyre több olyan panasz érkezik a Testülethez, amelyben valamely intézkedést elszenvedők az eljáró rendőr elfogultságát sérelmezik.

Legutóbbi állásfoglalásai egyikében a Testület súlyos alapjogsérelmet állapított meg annak a panaszosnak az ügyében, aki kifogásolta, hogy közlekedési balesetében a másik érintett gépjármű vezetője a helyszínre hívta az édesapját, a megyei rendőrfőkapitány helyettesét, aki a panaszos szerint intézkedéseket foganatosított: igazoltatta a panaszost és vele utazó szüleit, illetve irányította a helyszínelők munkáját. A rendőrség tagadta a panaszos állításait, ugyanakkor azt elismerte, hogy a rendőrfőkapitány-helyettes végig a helyszínen volt, de a rendőri álláspont szerint nem befolyásolta a helyszínelőket.

A Testület állásfoglalása szerint emberileg érthető reakció, hogy egy szülő gyermeke balesetének helyszínére siet, ugyanakkor azt a tényt figyelembe véve, hogy a balesetben nem történt személyi sérülés, továbbá a rendőrfőkapitány-helyettes elsőként érkezett a helyszínre, a helyszínelők pedig három járókocsival (vagyis meglehetősen nagy erővel) jelentek meg, a Testület a panaszosi állításokat tartotta életszerűbbnek. A Testület értékelte azt a tényt is, hogy a főkapitány-helyettes a helyszínelés során végig jelen volt. A Testület álláspontja szerint a főkapitány-helyettesnek figyelembe kellett volna vennie, hogy ő nemcsak szülő, hanem egyben a helyszínen intézkedő rendőrök előjárója. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának több, jelentős ítéletére hivatkozással a Testület kiemelte, hogy még abban az esetben is, ha a panaszos állításával szemben a főkapitány-helyettes nem foganatosított intézkedéseket a helyszínen, ésszerű kételyek merültek fel arra nézve, hogy pusztán jelenléte révén nem gyakorolt-e nyomást a helyszínelőkre. Önmagában tehát a főkapitány-helyettesnek a hierarchiában betöltött pozíciója és folyamatos jelenléte a helyszínelés befejezéséig ésszerű indokot jelent az eljáró rendőrök pártatlanságának kétségbe vonására.

A Testület állásfoglalásában felhívta a jogalkotó figyelmét az elfogultságmentes intézkedés szabályozottságának hiányosságaira. A rendőrségi törvény ugyanis csak annyit ír elő, hogy a rendőr köteles a törvény rendelkezéseinek megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. Az Rtv. fent idézett, a részrehajlásmentes ügyintézésre vonatkozó rendelkezése az Alkotmánynak egyrészt a tisztességes eljárást garantáló, másrészt a jogegyenlőségre, a megkülönböztetés tilalmára vonatkozó szabályának érvényesítését szolgálja. Ilyen rendelkezések minden jogilag szabályozott eljárásban (büntetőeljárás, polgári eljárás, közigazgatási hatósági eljárás) találhatók azzal, hogy e követelmény érvényesülését eljárási jogintézmények (összeférhetetlenség, kizárás) is garantálják. A rendőrségi törvényben – sajnálatos módon – ilyen részletes garanciák nincsenek. Összehasonlításképpen: míg a büntetőeljárásról és a polgári eljárásról szóló törvény kategorikusan tiltja, hogy a bíró/ügyintéző olyan ügyben járjon el, amelyben érintett a hozzátartozója, a rendőrségi törvény a fent említett rendelkezésen kívül semmilyen támpontot sem biztosít, így az eljáró rendőrök és feletteseik esetről esetre mérlegelik ugyanezt a kérdést.

A Testület már korábbi állásfoglalásaiban is vizsgálta az említett rendelkezést, elvi élel mondta ki például, hogy a rendőri fellépés az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves). A részrehajlásmentes eljárás kötelezettségének sérelmét alapozza meg tehát, ha az eljáró rendőr a bírságolás eszközt az eljárás alá vont személlyel szembeni ellenszenve kifejezésére használja. [286/2009. (IX. 30.) és 287/2009. (IX. 30.) számú állásfoglalások]

Az országos rendőrfőkapitány 2010. május 10-én hozott határozatával a panaszt elutasította. Megállapításai szerint a megyei rendőrfőkapitány helyettese civil ruházatban és civil gépjárművel jelent meg a baleset helyszínén, és ott „mint civil személy – jogkövetkezmények kilátásba helyezése nélkül – elkérte a panaszostól a vezetői engedélyét és az általa vezetett gépjármű forgalmi engedélyét”, az okmányokat pedig a panaszos önként adta át. A r. ezredes a helyszínelés idején végig jelen volt, „azonban az Rtv. hatálya alá eső rendőri intézkedést továbbra sem foganatosított”. A fentiekre figyelemmel – és a Testület következtetésével egyet nem értve – a főkapitány a panaszt nem találta megalapozottnak.

[188/2010. (IV. 7.) számú állásfoglalás]

Súlyos alapjogsértéseket állapított meg a Testület egy sörözői verekedés, majd az azt követő rendőri intézkedés során férje védelme érdekében fellépő panaszos ügyében. Felülvizsgálatra szorul az R-92 CS gáz rendszeresítése.

A panaszos azért fordult a Testülethez, mert egy sörözőben a férjébe belekötött, majd bántalmazta is őt egy 8-10 főből álló csoport, amely kapcsán rendőri segítséget hívott. A rendőrök kiérkezése idejére a verekedést provokáló személyek már távoztak a helyszínről. A panaszos és feldúlt állapotban lévő férje azonban éppen akkor érkezett vissza az események helyszínére, és a rendőrök őket vonták intézkedés alá. Az intézkedés közben a panaszos férje elkapta az egyik közelében lévő személyt, akivel korábban is összetűzésbe került. Erre válaszul a rendőrök megragadták a panaszos férjét, hosszas dulakodás után a földre vitték, és próbálták megbilincselni. Ezt az intézkedést akarta a panaszos megfékezni, kérve a rendőröket, hogy azonosítsák magukat, mondják meg intézkedésük okát, és ne bánjanak ilyen durván a férjével, hiszen ő az előző verekedésben is a megtámadott fél volt, nem a támadó. A dulakodás közben a panaszos megfogta a férjét, és az egyik intézkedő rendőr kabátját is. A rendőr azért, hogy a panaszos a férjével szembeni fellépést ne zavarhassa meg, a panaszost könnygázzal fújta le. Később az akkor már ellenállásra képtelen panaszost szintén földre vitték és megbilincseltek, majd több órára előállították a rendőrkapitányságra.

A Testület az ügyben megállapította, hogy az – egyébként éppen a panaszos hívására kiérkező – intézkedő rendőrök valóban nem azonosították magukat úgy, ahogy a jogszerű szolgálati fellépés azt megkívánta volna. Azt, hogy a rendőrök a dulakodásba beavatkozó panaszost odébb lökték, illetve később lefújták könnygázzal, még önmagában nem ítélte alapjogot sértő intézkedésnek a Testület, azonban már súlyos sérelemnek és megalázó elbánásnak minősítette a rendőrök azon magatartását, hogy a már lefújt, ellenállásra képtelen panaszost még földre is vitték. A panaszos ráadásul – szemmel láthatóan és dokumentáltan – a szükségesnél nagyobb szenvedéssel járó sérüléseket szenvedett el a vele szemben használt könnygáz miatt. A Testület ezzel összefüggésben nem tudott teljes bizonyossággal alapjogsérelmet megállapítani, mert a használt „R-92 CS gáz” a jogszabályoknak megfelelően rendszeresítve volt. Ugyanakkor hangsúlyozottan felhívta az országos rendőrfőkapitány figyelmét arra, hogy – tekintetbe véve a panaszos feltűnően aránytalan arc-, bőr- és szemsérüléseit – az ilyen összetételű könnygáz rendszeresítése haladéktalan felülvizsgálatra szorul, ennek hiányában nem lehet azt felelősségteljesen tovább alkalmazni. A Testület az ügyben alapjogsértőnek találta azt is, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazása előtt a rendőrök akkor sem mondták el az előírt felszólításokat és figyelmeztetéseket, amikor arra lehetőségük lett volna. Szintén alapjogsérelmet okozott a panaszosnak, hogy róla a bilincset a rendőrök akkor sem vették le, amikor a bilincselés okai már nyilvánvalóan nem álltak fenn, pedig ezt a panaszos tőlük kérte is. Az előállítás végrehajtását is jogsértőnek ítélte a Testület, arról ugyanis a panaszos semmilyen törvényesen előírt dokumentumot, igazolást, tájékoztatást nem kapott, fogvatartotti jogaival gyakorlatilag nem tudott élni. Aránytalanul hosszúnak bizonyult továbbá az előállítás időtartama is, tekintetbe véve azt a körülményt, hogy ez alatt az idő alatt a panaszos ügyében semmilyen érdemi intézkedés nem történt, ami hosszabb fogvatartását indokolhatta volna.

A Testület a panaszügyet az alapjogsértés súlyossága miatt megküldte az országos rendőrfőkapitánynak, így az azt lezáró határozatot a Rendőrségről szóló törvény értelmében ő fogja meghozni.

[286/2010. (V. 19.) számú állásfoglalás]

Hírháttér

Budaházy kártérítést követel a BRFK-tól

2010. május 11.

Budaházy György és hét társa fejenként 1 millió forintnyi kártérítést követel a rendőrségtől, mert szerintük jogtalanul állították elő őket 2003-ban és 2004-ben. Budaházy ügyvédje arról kérdezné a BRFK jogi képviselőit, hogy nem változtatják-e meg magatartásukat a kormányváltás miatt.

Kedden folytatódott az a polgári per a Fővárosi Bíróságon, amelyben Budaházy György és 7 társa kártérítést követel a Budapesti Rendőr-főkapitányságtól. Budaházy társai fejenként 1 millió forint nem vagyoni kártérítést követelnek a rendőrségtől, mert szerintük demonstrációjuk alkalmával jogtalanul bilincseltek meg és állították elő őket.

A tárgyaláson a kommandósok által kísért Budaházy Györgyöt tapssal és üdvözléssel fogadta a hallgatóság a tárgyalóteremben. A felperesek jogi képviselője, Gaudi-Nagy Tamás azt kérte a bíróságtól, nyilatkoztassa az alperes BRFK jogi képviselőit, nem változtatnak-e elutasító magatartásukon, mert - úgymond - az áprilisi választásokon megbukott az a rendszer, amit eddig képviseltek. Az ügyvéd elmondta azt is, hogy az őrizetbe vett demonstrálókat a rendőrségen nem tájékoztatták a védőválasztás lehetőségéről, hozzátartozóikat nem értesítették, és méltatlan körülmények között tartották fogva őket.

A rendőrök Budaházy Györgyöt és társait 2003 áprilisában, illetve 2004 áprilisában tartott demonstrációjuk, plakátragasztásuk alkalmával megbilincseltek és előállították, de a bíróság felmentette őket az önkényuralmi jelkép használatának vádjá alól. A felmentő ítéletekre hivatkozva a tüntetők nem vagyoni kártérítést követelnek és azt, hogy a rendőrség napilapokban közzétett nyilatkozatban ismerje el, hogy megsértették személyiségi jogait.

A rendőrség szerint nem jár kártérítés, mert a rendőrök a demonstrálókról, illetve a plakátragasztókról joggal feltételezték, hogy magatartásuk törvénytörő. A demonstrálók olyan plakátokat ragasztottak ki, amelyeken az Európai Unió jelképe mellett egy horogkereszt és egy ötágú vörös csillag is látható, az EU-tagság ellen tiltakozó szöveg kíséretében: "lehet nemet is mondani".

Az alperes rendőrség jogi képviselői szerint a kormányváltás a polgári per érdekét nem érinti, egyezségre pedig nincs felhatalmazásuk.

[Független Hírügynökség]

Jogerősen is pert nyertek a letepert fideszesek

2010. május 11., kedd 11:38

Jogellenes fogvatartás büntetében mondta ki jogerősen bűnösnek a Szegedi Ítéltábla kedden azt a rendőr hadnagyot, aki 2009. január 30-án egy gépkocsis üldözést követően indokolatlanul előállított két férfit a Szegedi Rendőrkapitányságra. Sértettek a Fidesz ifjúsági tagozatának tagja voltak, ügyvédjük szerint a pénzbüntetés arányos.

A táblabíróság az első fokon eljáró bíróság ítéletét helybenhagyva 240 ezer forint, 300 napon át napi 800 forint tételű pénzbüntetéssel sújtotta a rendőrt. Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott védője fellebbezett. Bauer Bence a Fidesz IT külügyi kabinetének elnöke, az egyik sértett nem kommentálta az elsőfokú döntést. Ügyvédje, Gulyás Gergely szerint az volt a minimum, hogy a rendőrt elítélik, hiszen bebizonyosodott, hogy az előállításnak nem volt törvényes oka. A pénzbüntetést arányosnak tartotta.

A rendőrök elmondása szerint azért kezdtek intézkedést Bauer Bence és egy vele utazó barátjával szemben, mert a Fidesz ifjúsági tagozatának külügyi kabinetjét vezető politikus gépkocsijával Sándorfalva felől Szegedre tartva többször is átlépte a felezővonalat.

A rendőrség akciócsoportjának a vádlott vezette munkatársai azt feltételezték, hogy a sértett ittas vagy bódult állapotban vezeti járművét, ezért egyik megkülönböztető jelzés nélküli autójukkal megelőzték őket, egy másik gépkocsival pedig mögötte haladtak. A sértettek járművét közrefogva mentek Szegedig, ahol egy körforgalomban megállították az autót.

A vádlott és egy szintén bevetési ruhát és golyóálló mellényt viselő kollégája kiszállt a kocsiból, a sértettek azt gondolva, hogy egy rablótámadásba keveredtek, a rendőrségi autót kikerülve elhajtottak a helyszínről. Menekülés közben telefonon felhívták a rendőrségi ügyeletet, ahol közölték velük, üldözőik is rendőrök, így megálltak.

A két fiatal férfit a rendőrök testi kényszer alkalmazásával szállították ki az autóból. A helyszínre érkező egyenruhás járőrök mindkét sértettel megfűjatták a szondát, amely nem színeződött el, ennek ellenére Bauer Bencét és barátját előállították a Szegedi Rendőrkapitányságra.

Az ítélet szerint a vádlott a kapitányságra érkezést követő három és fél órában – amíg a sértettek az aulában várokoztak – nem tett semmit annak érdekében, hogy tisztázza, fogyasztott-e kábítószer a két fiatal, amelyre egyébként a rendőri intézkedést követő – Kiss Károly bíró által is érthetőnek nevezett – zavartságon kívül semmilyen jel nem utalt.

A kapitányságon a vádlott felettesei vizsgálatot indítottak a történet tisztázására, rendőrorvost hívtak a sértettekhez, majd már az előállítást megszüntetve meghallgatták őket. A kényszerítő intézkedés alkalmazásával kapcsolatos parancsnoki vizsgálat és Bauer Bence panasza nyomán hozott határozat is elmarasztalta a vádlottat.

Megállapították, a vádlottnak már a legelső intézkedés előtt - tárcsával vagy megkülönböztető jelzés használatával - fel kellett volna hívnia a sértettek figyelmét arra, hogy rendőri intézkedésre kerül sor.

(...) a rendőröket eredetileg közlekedés veszélyeztetésével is gyanúsították, mára azonban már csak a jogellenes fogvatartás vádja maradt. (...) Bauer Bence állítása szerint hét órát töltött a Szegedi Rendőrkapitányságon mire kiderült, hogy nem őt keresték.

[MTI]

Az ügyben a Testület korábban – 198/2009. (VII. 1.) számú állásfoglalásával – megállapította a panaszos alapjogainak súlyos sérelmét. A Testület szerint a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés (közúton történő üldözés és megállítási kísérlet) alapjogsértő volt, és ugyanezt állapította meg az alkalmazott testi kényszer, igazoltatás, ruházat-, csomag- és gépjármű átvizsgálás, továbbá az előállítás kapcsán. Az állásfoglalás kitért arra is, hogy a rendőri fellépés indokolatlanul durva volt.

Gárdistákat igazoltattak a rendőrök egy temetés után

Gárdistákat igazoltattak a rendőrök csütörtökön Gyömrőn egy temetési szertartás után. Két ember ellen indult eljárás, egyik esetben sem az egyenruha viselése miatt.

A Monori Rendőrkapitányság munkatársai olyan információ birtokába jutottak, hogy a 2010. május 13-án, a Fővárosi Ítéltábla által jogerősen felosztatott Magyar Gárda mozgalom tagjai által viselt egyenruhába öltözött személyek jelennek meg Gyömrőn, egy temetési szertartáson. Az egyenruhások megvárták, míg a szertartás befejeződik, majd elkezdték igazoltatni az ott lévőköt – olvasható a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság közleményében.

A rendőrök a szertartás méltóságteljes megtartása után 9 főt igazoltattak közterületen. Az igazoltatás alá vontak személyazonosságának megállapítását követően a rendőrök két fő ellen szabálysértési eljárást kezdeményeztek. Egy fő ellen a közúton tartózkodás szabályainak megsértése miatt, egy fő ellen pedig azért, mert az által vezetett gépjármű okmányait nem tudta bemutatni.

A későbbi eljárás során a rendőrség vizsgálja, hogy a további igazolt személyek esetében megvalósult-e a felosztatott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértése.

[Független Hírügynökség, PMRFK közleménye]

Az ügyben panasz érkezett a Testülethez, ennek alapján az eset vizsgálatát megkezdte.

A Fidesz kivizsgálná a 2006-os őszi rendőri fellépést

2010. május 21.

A fideszes Balog Zoltán szerint a jogállam 2006 őszén elbukott Magyarországon. A politikus szerint a 2006-os őszi tüntetéseken történt jogszerűtlen rendőri fellépés nyomán nem állapították meg a rendőri vezetők és a politikusok felelősségét, és elmaradt az áldozatok kárpótlása is.

Balog Zoltán az állami vezetői mulasztások, illetve az állam nevében elkövetett jogsértések áldozatait megillető kártérítésekről szóló határozati javaslat pénteki általános vitájában úgy ítélte meg: a 2006 őszi tüntetéseken történt jogszerűtlen rendőri fellépések nyomán nem állapították meg a rendőri vezetők és a politikusok felelősségét, és elmaradt az áldozatok többségének erkölcsi és anyagi kárpótlása. Közölte: ha ezeket a feladatokat nem tudják elvégezni, az az Országgyűlés és a jogállamiság szégyene lesz.

Ennek kapcsán elkerülhetetlennek nevezte a rendőri és politikai irányítók politikai és jogi felelősségének kivizsgálását. Eddig a bűnösök többségét felmentették, a rendőri vezetők és politikusok felelősségét nem állapították meg. Az áldozatok döntő többségének anyagi és erkölcsi kártérítése egyelőre nem történt meg – tette hozzá.

Mindannyiunk felelőssége, hogy a szétzilálódott demokratikus politikai közösséget és a demokratikus jogállamot rendbe tegyük – hangsúlyozta.

Kifejtette: az első lépést azzal teszik meg, ha a 2006 őszi véres események tanulságait levonják. Üdvözölte, hogy az emberi jogi bizottság albizottságot hozott létre e kérdés vizsgálatára és külön miniszterelnöki megbízott foglalkozik a témával. Azt kérte, hogy a rendőrség biztosítson minden dokumentumot, s ha kell oldja fel titkosságukat, hogy a vizsgálatot rendesen le lehessen folytatni.

Balog Zoltán felidézte időrendben az őszi történés előzményeit, a balatonöszödi beszéd nyilvánosságra kerülését és az október 23-án történeteket. Kitért arra, hogy a tömeges rendőri jogsértések miatt felemelte szavát az Európai Bizottság igazságügyi és rendészeti biztosa, a jogsértések tényét megállapította az állampolgári jogok biztosának általános helyettese, az Amnesty International, a Civil Jogász Bizottság, az ENSZ Kínzás Elleni Bizottsága, a Társaság a Szabadságjogokért, a Magyar Helsinki Bizottság, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány is. Vagy aggódtak, vagy tiltakoztak, vagy hathatós segítséget nyújtottak az áldozatoknak a jogvédelemben. Olyan komoly civil összefogás alakult ki az emberi jogok érdekében, amit nem kellene utólag semmissé tenni, vagy kicsinyíteni – vélte.

Fontos eredményként értékelte, hogy Franco Frattini korábbi rendészeti és igazságügyi biztos követelésére és javaslatukra a gumilövedék használatát tömegosztatásnál betiltották. Ezzel azonban még a sebek nem gyógyulnak be – jegyezte meg Balog Zoltán. Ha ilyen emberi jogi jogsértések megtörténhetnek egy jogállamban, és büntetlenül maradnak akkor ez azt jelenti, hogy ilyen bármikor bárkivel megtörténhet – fűzte hozzá.

Azt eredményként említette ugyanakkor, hogy a 2006. októberi véres rendőri jogtiprások tanulságait elemezve létrehozták a Független Rendészeti Panasztestületet. Ez az egyetlen halvány

pont, ahol az MSZP valami belátást próbált tanúsítani, még ha indirekt módon is. Ez a testület azonban visszamenőleg nem vizsgálhatja a jogsértéseket – fűzte hozzá.

Szót ejtett a Gönczöl-bizottság jelentéséről is, ami szerinte paródiája volt annak, hogyan kell egy ilyen vizsgálatot lefolytatni. A jelentést először lefordították angolra, kiküldték Brüsszelbe, s csak utána lehetett Magyarországon elérni – tette szavá az Országgyűlés emberi jogi bizottságának korábbi elnöke.

[MTI]

